

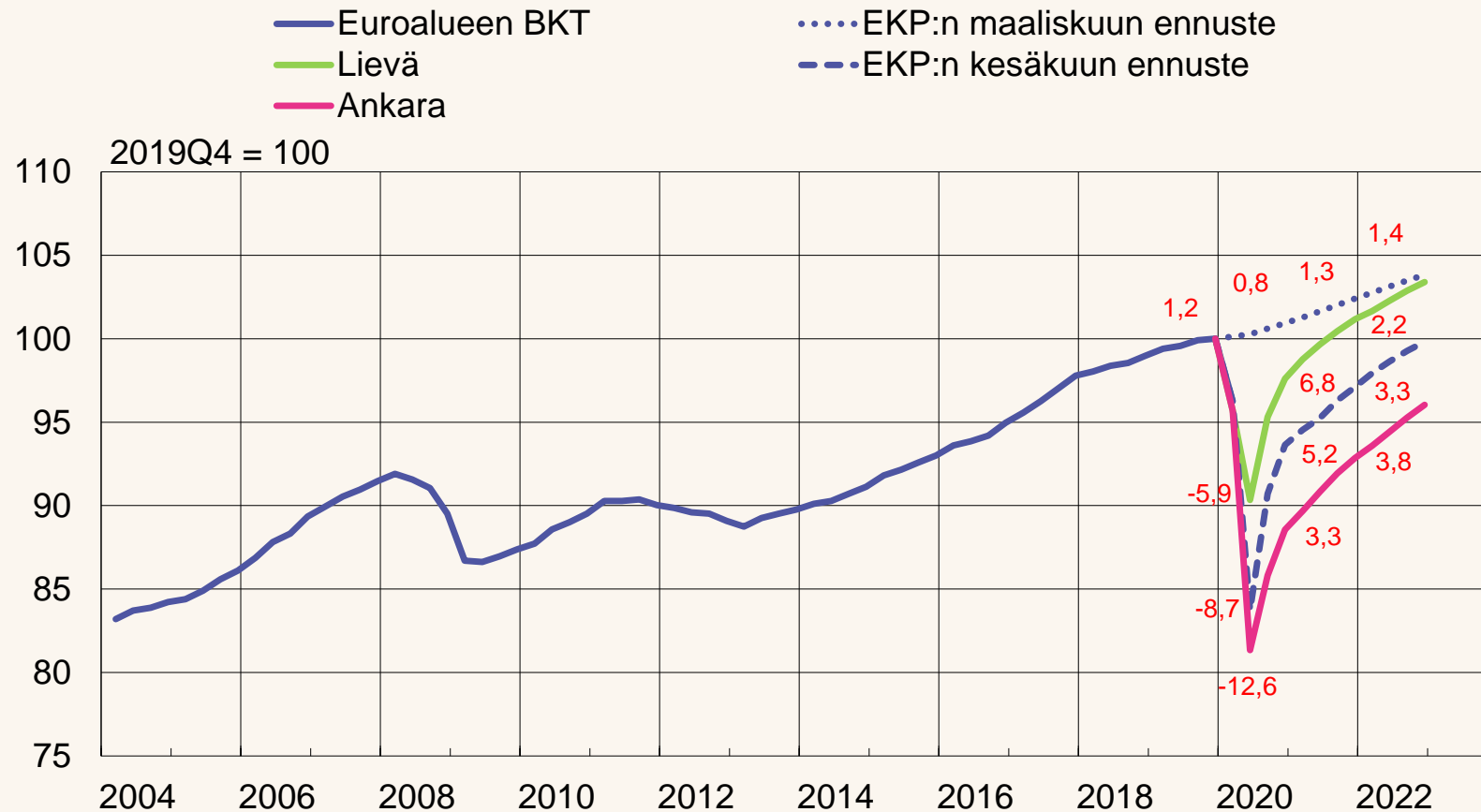

Talouden näkymät ja talouspolitiikka kesäkuussa 2020

Talousneuvosto 10.6.2020

Pääjohtaja Olli Rehn
Suomen Pankki

Euroalueen bruttokansantuote supistuu jyrkästi ja alkaa toipua asteittain

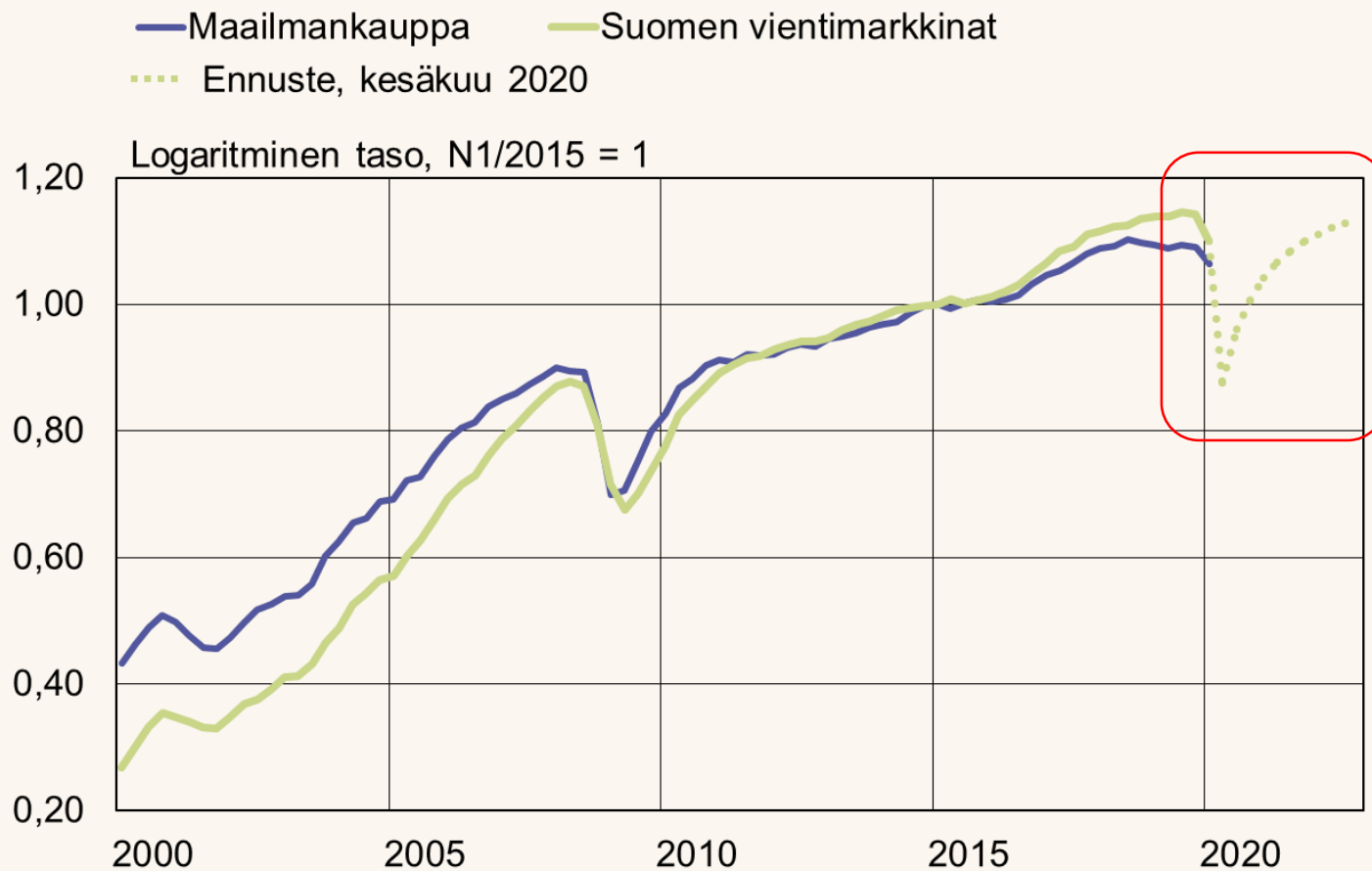

Käyrän yläpuolella olevat luvut ovat vuosikasvuja, %.

Lähde: EKP:n laskelmat ja Suomen Pankki.

35781 @MMS2(2004)(2)

Suomen vientimarkkinat* pienenevät tänä vuonna 14 %

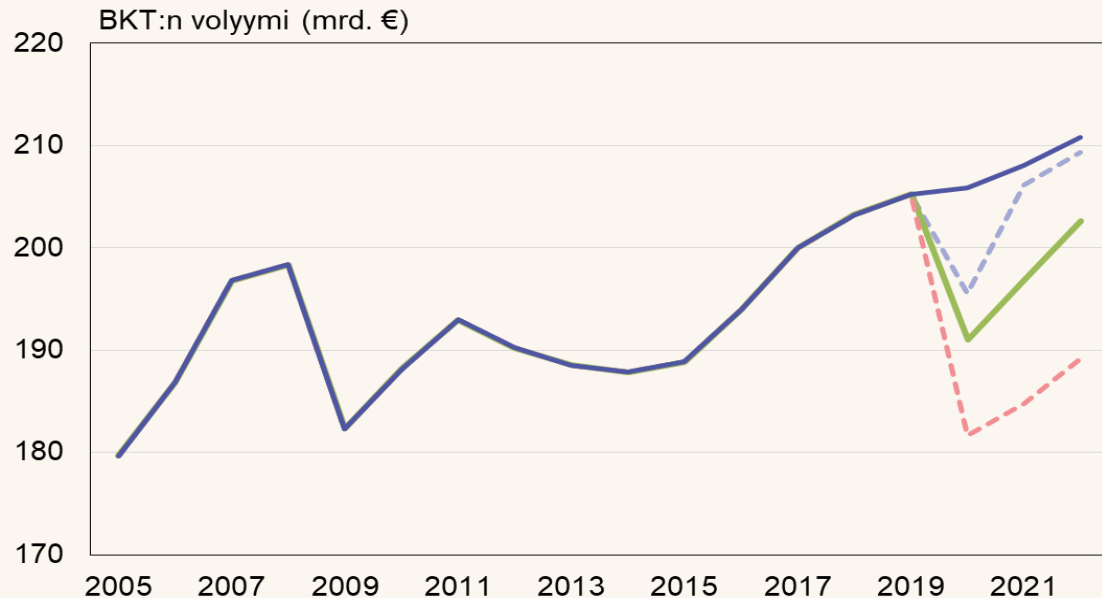

Lähteet: CPB, eurojärjestelmä ja Suomen Pankki.

*) Suomen vientimaiden tuonti Suomen vientipainoilla.

SP:n perusennuste: Suomen talous supistuu tänä vuonna 7 %

- Lievä skenaario
- Suomen Pankin ennuste, kesäkuu 2020
- Vakava skenaario
- Suomen Pankin ennuste, joulukuu 2019

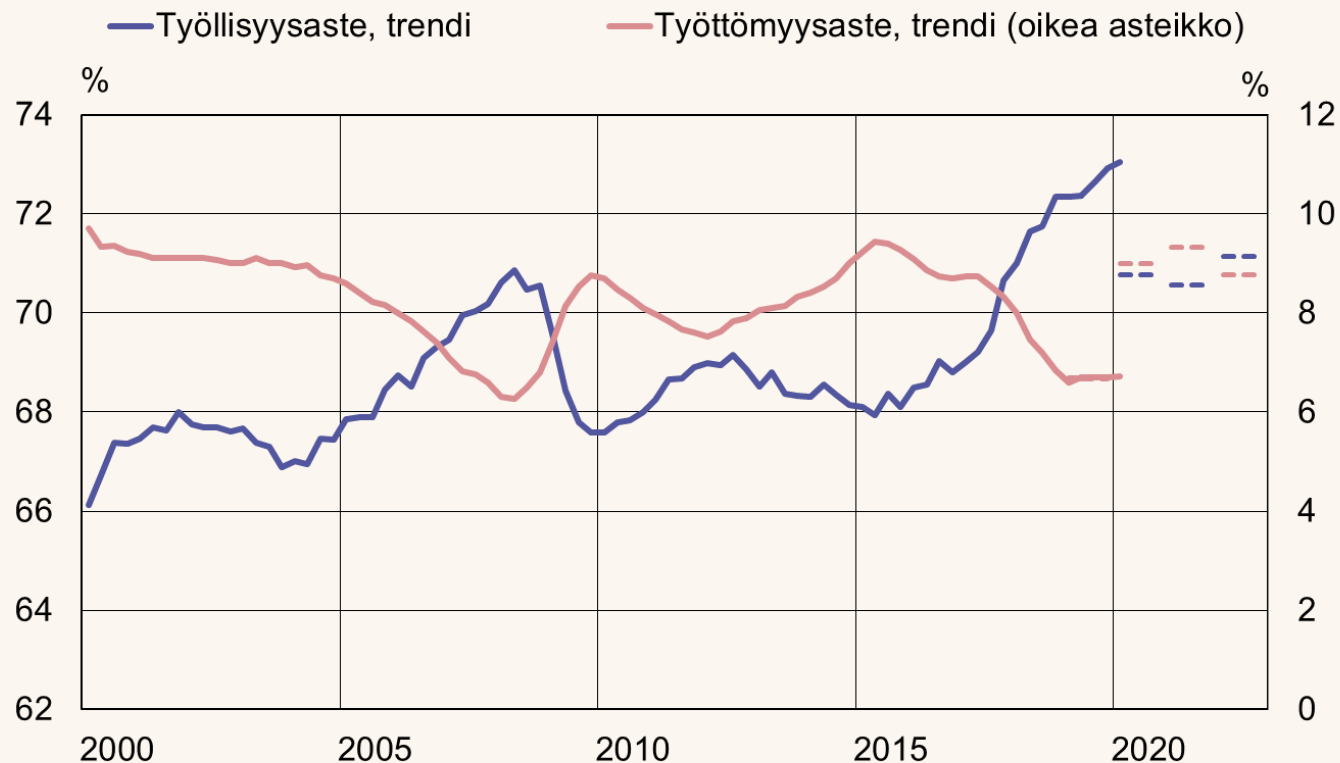

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankin laskelmat.

25.5.2020
eurojatalous.fi
39537@Korona_BKTtaso_Sken_042020_1

BKT	2019	2020	2021	2022
Lievä skenaario	1,0	-5	5	2
Ennuste	1,0	-7	3	3
Vakava skenaario	1,0	-11	2	2

Suomen työttömyysaste nousee yli 9 prosentin

%	2019	2020	2021	2022
Työllisyysaste*	72,5	70,8	70,6	71,2
Työttömyysaste**	6,7	9,0	9,3	8,8

*) 15–64-vuotiaat

***) 15–74-vuotiaat

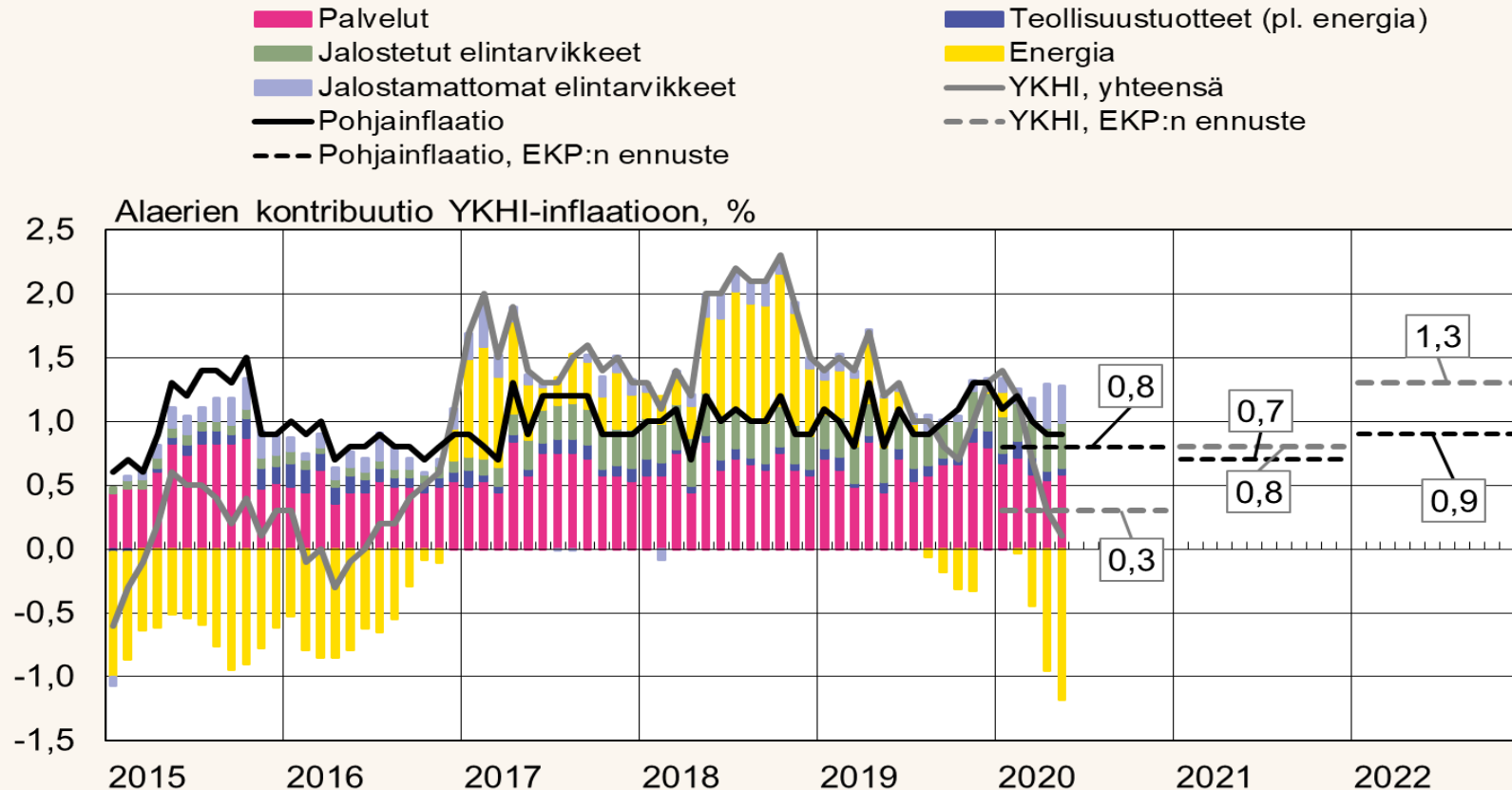
Lähteet: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus ja Suomen Pankki.

9.6.2020
eurojatalous.fi
38284@Työlliset (E,AE)

Keskuspankkien ja valvojien vastaukset koronakriisiin

- **Rahapolitiikkaa** kevennetty uudelleen – rahoitusvakaus ja likviditeetti
- **Pankkien pääomavaatimuksia** kevennetty – ylläpitää lainoituskykyä
- **Keskuspankkien globaali yhteistyö dollarilikviditeetin turvaamiseksi** suotuisilla valuutanvaihtojärjestelyillä (USD swap lines): Fed, EKP ja 4 muuta keskuspankkia, ym.
- Suomen Pankki ostanut **suomalaisia yritystodistuksia** osana sijoitustoimintaansa

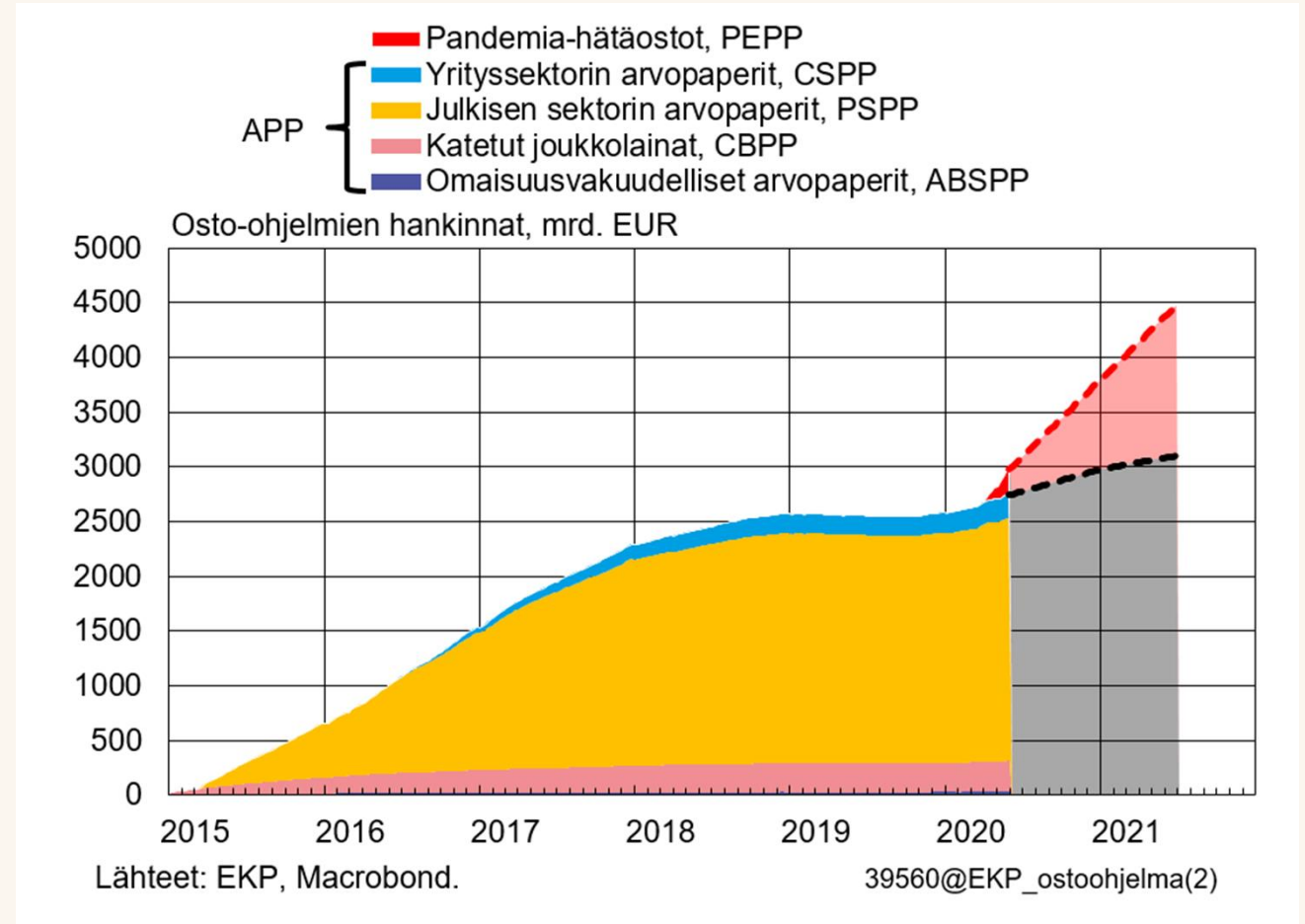
Inflaatio hidastunut euroalueella ja tulevatkin näkymät vaihteet

HUOM. Tilastointimenetelmän muutos vääristää vuoden 2015 vuosi-inflaatiota.
Lähteet: Eurostat ja EKP. 32426@YKHIkontrib(2)

EKP pitää rahoitusolot erittäin kevyinä ja tukee siten euroalueen talouksia kriisin ylitse

- EKP päätti 18.3. pandemiaan liittyvästä 750 mrd. euron osto-ohjelmasta (**PEPP**) vuoden 2020 loppuun asti.
- **4.6. EKP päätti kasvattaa ja pidentää pandemiaan liittyvää ohjelmaa**
  - Ostoja 600 mrd. eurolla, yhteensä 1350 mrd. euroon. (pun. viiva)
  - Ostoja voidaan jatkaa ainakin kesäkuun 2021 loppuun asti.
  - Ohjelma sijoituksia investoidaan uudelleen ainakin v. 2022 loppuun.
- Omaisuuserien osto-ohjelmassa jatketaan ostoja nettomääräisesti 20 mrd. eurolla kk. ja lisäostoihin on varattu 120 mrd. euroa vuoden loppuun mennessä (musta viiva).

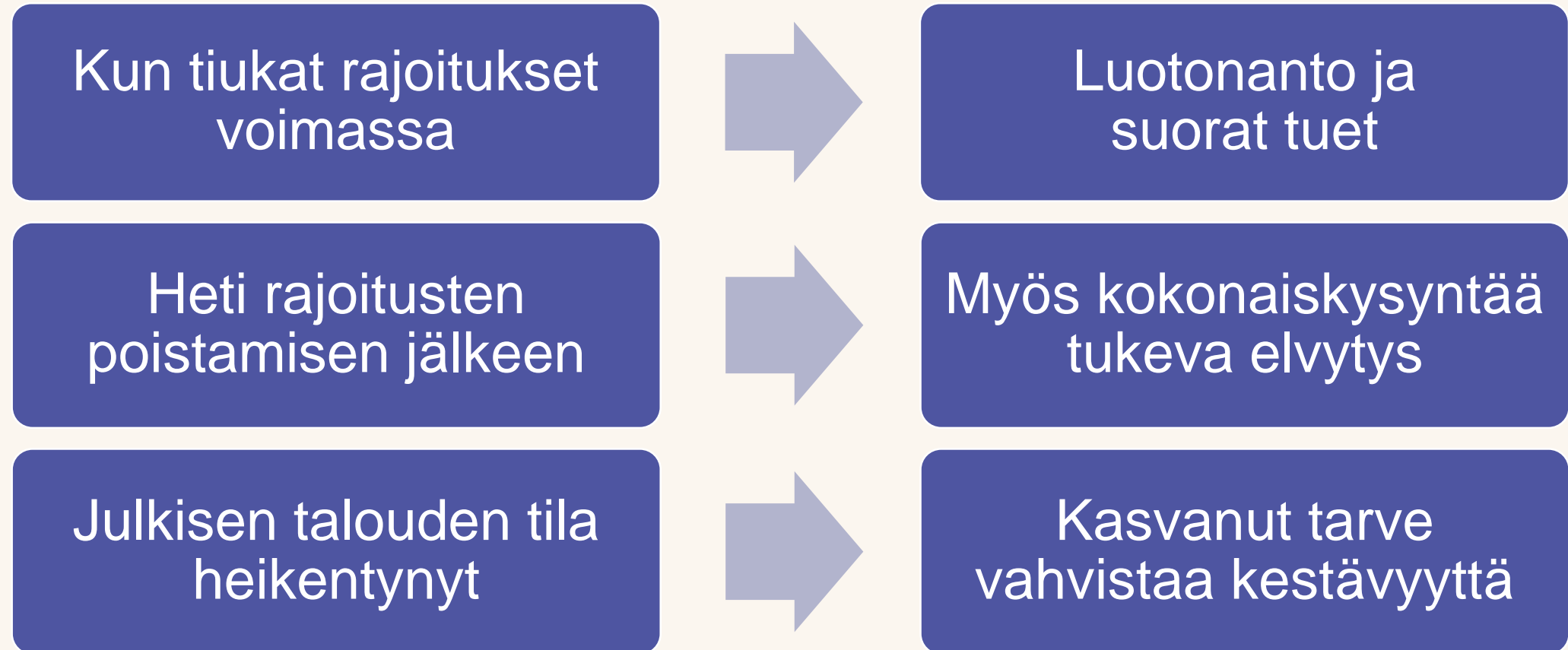

Osa EU-maista on ajautumassa vakaviin vaikeuksiin

- Euroopan taantuma uhkaa myös Suomea, etenkin vientiä
- Monet jäsenmaat ryhtyneet mittaviin finanssipoliittisiin toimiin – kaikilla ei liikkumavaraa
- Tarvitaan myös yhteisiä eurooppalaisia ratkaisuja: väliaikaisia, nopeita ja riittävän suuria – kestävä kehitys, digitalous
- Ehdotettu elpymisväline toisi finanssipolitiikan kriisin hoidon eturintamaan, rahapolitiikan rinnalle
- Pitäisikö siitä tehdä puolinaisarvion sijaan **kokonaisarvio**?

Koronakriisin talouspolitiikka ja julkisen talouden tuki: painopisteitä eri vaiheissa

Työllisyyden turvaaminen ja vahvistaminen elpymisvaiheessa

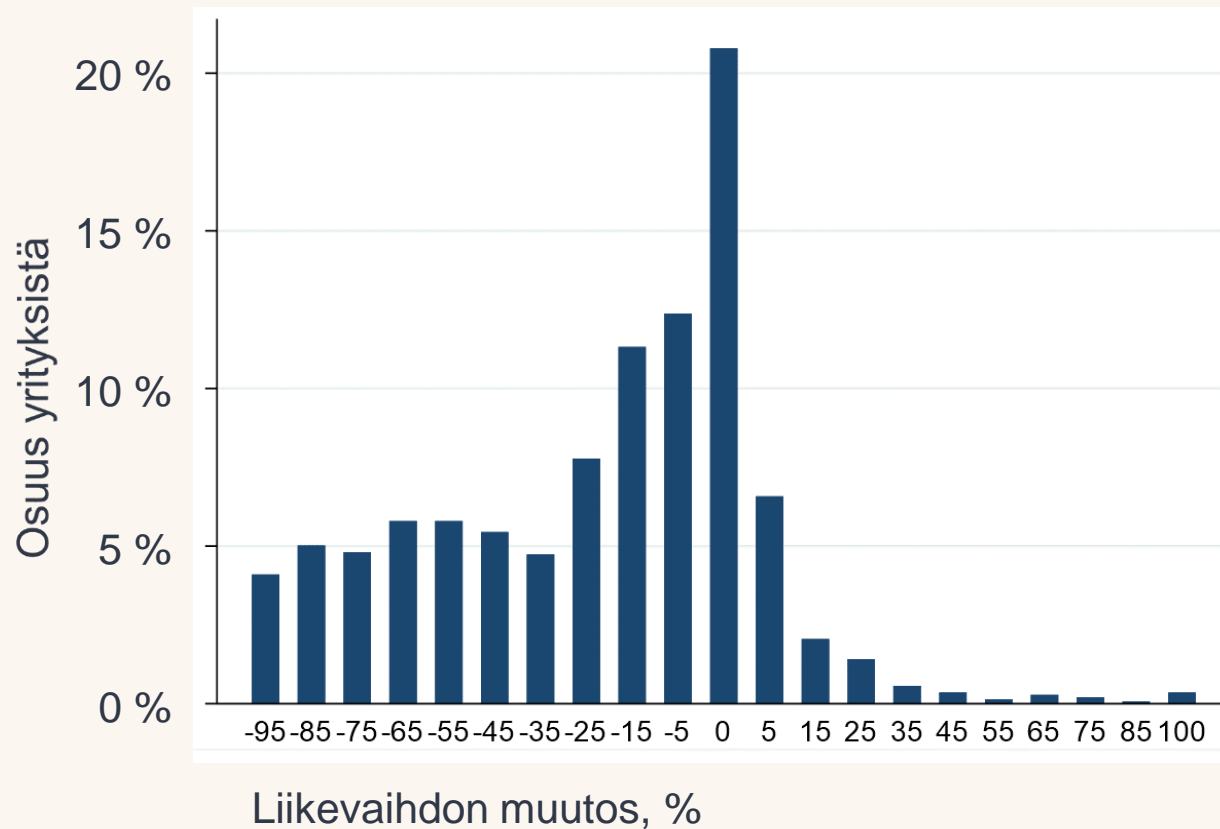
- Kriisit ovat usein jättäneet pitkän jäljen työllisyyteen
  - Osa työpaikkansa menettäneistä voi jäädä sivuun
  - Nuoret eivät löydä paikkaansa työmarkkinoilla
- Elpymisvaiheessa työllistymisen kannustimien pitää olla kohdallaan
- Työmarkkinaosapuolet ottivat vastuuta kriisin alussa: lomautusmenettelyjen nopeuttamisella todennäköisesti estettiin monta konkurssia ja vältyttiin irtisanomisilta

Yritysdata: lomautuksilla on vältetty irtisanomisia

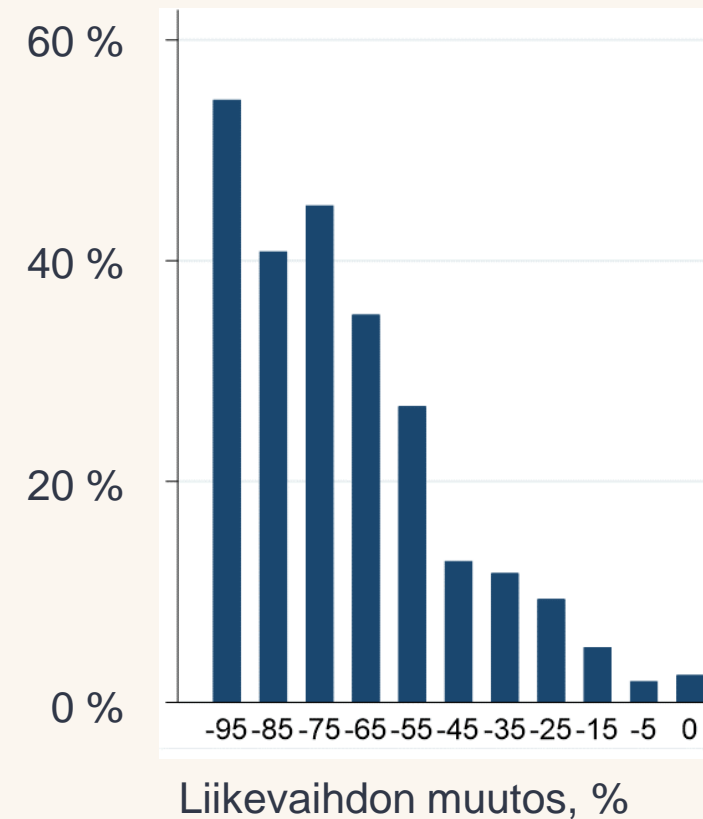
Petri Mäki-Fränti ja Juuso Vanhala: Yritykset vastaavat koronakriisiin työkustannuksia sopeuttamalla. www.eurojatalous.fi

Tilanne maaliskuussa 2020 vuotta aiempaan verrattuna

Yritysten jakautuminen liikevaihdon muutoksen mukaan

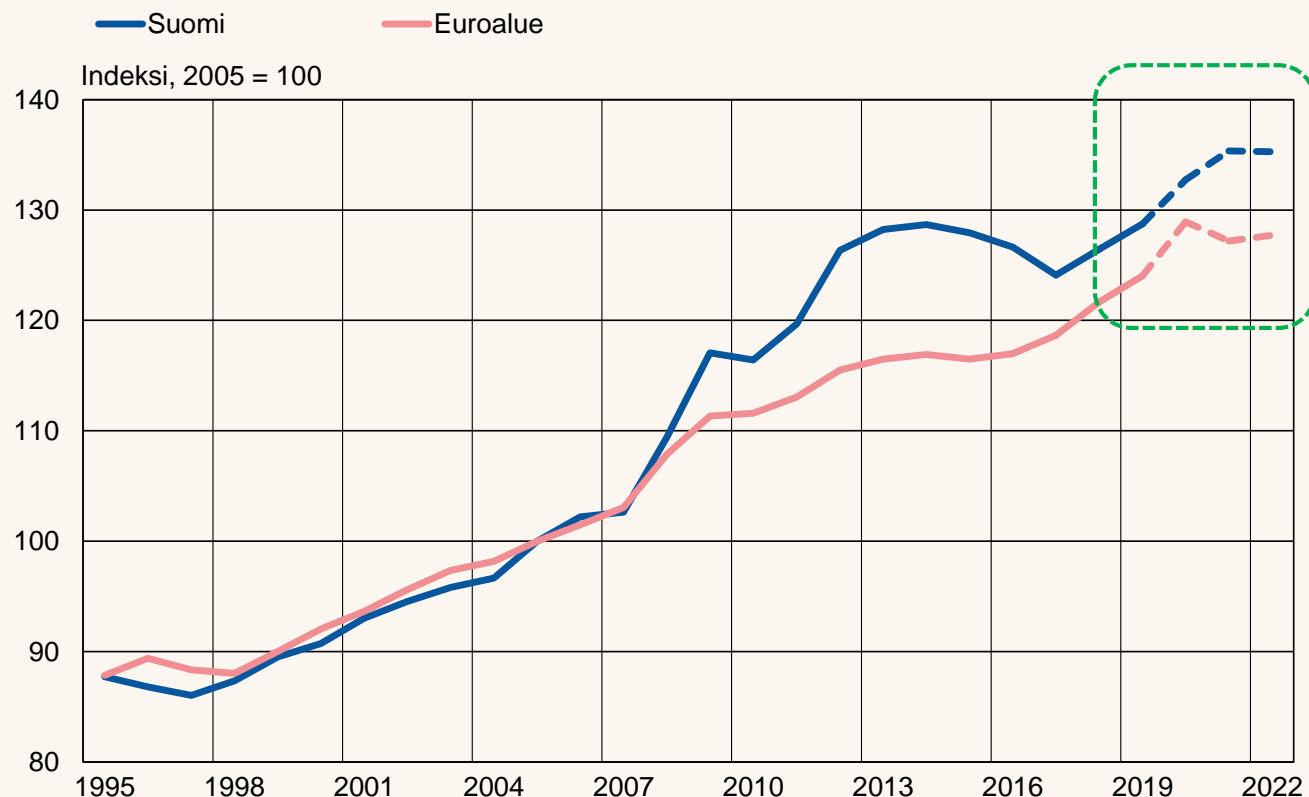

Työvoimakustannusten sopeuttamisen suuruus yrityksissä, joiden liikevaihto on supistunut

Jos ennusteet toteutuvat, suomalaisen työn ja tuotannon kilpailukyky heikkenee

Vaihtosuhteelliset yksikkötyökustannukset

Lähteet: Tilastokeskus, Eurostat sekä Suomen Pankin ja EKP:n kesäkuun 2020 ennusteet.

9.6.2020
eurojatalous.fi
38284@Kustannuskilpailukyky (E)

- Ennuste kertoo riskistä, jonka toteutumista syytä seurata
- Epävarmuus tulevasta nyt suuri:
  - Miten palkkakehitys sopeutuu muissa maissa?
  - Miten nopeasti taloudet elpyvät?
- Vuodenvaihteessa näkymät olivat kokonaan toisenlaiset
- Jos kustannuskilpailukyky uhkaa heikentyä, löytyykö sopimusjärjestelmän kautta helpotusta?

Kuinka paljon työn hinta nousee suhteessa muihin maihin?

Euroopan komission ennusteen lukuja, toukokuu 2020

Työn hinnan* muutos, %	2020 ja 2021 yhteensä**
Suomi	5,0
<i>Euroalue</i>	1,5
Saksa	2,6
Ranska	-0,4
Italia	0,3
Espanja	1,2
Alankomaat	3,7
Ruotsi	4,2
Tanska	2,7

*) Palkansaajakorvaukset palkansaajaa kohti

***) Pyöristysvirheet mahdollisia.

Koronakeväänä pahin ei toteutunut, mutta tulevaan liittyy paljon epävarmuutta ja turnauskestävyyttä tarvitaan

- Edessä nyt toivottavasti vaihe, jossa rajoitusten purkamista voidaan eri maissa jatkaa ja tuotanto kääntyy kasvuun
- Suomessa talouspolitiikka toiminut monella saralla, eikä pahin ole toteutunut
  - Ei ole koettu suurta konkurssiaaltoa
  - Irtisanomisten määrä on jäänyt pelättyä pienemmäksi lomautusjärjestelmän toimiessa
- Tuleva kehitys on silti epävarma
  - Tuleeko epidemian toinen aalto?
  - Kotimainen kysyntä on elpymässä, mutta viennin näkymät heikot
  - Luottotappioiden kasvun uhka

Nyt on talouspolitiikassa säädettävä kohdalleen sekä elvytysvaihe että kestävä kasvu

- Talouspolitiikan pitää vastata onnistuneesti
  - Ajankohtaiseen tilanteeseen: elvytyksen ajoitus, kohdentuminen ja mitoitus
  - Tarpeeseen tukea heikentyneitä pidemmän aikavälin näkymiä
- Keskeisiä uudistukset, joilla ylläpidetään hyvinvointivaltiota ja vahvistetaan julkisen talouden kestävyyttä:
  - Työllisyysasteen nostaminen pitkäjänteisesti
  - Menoja hillitsevän sote-uudistuksen toteuttaminen
- Samalla edessä huomisen haasteet, mutta jo tänään:
  - Kansantalouden tuottavuuskehitys
  - Kestävä kehitys ja ilmastonmuutos

Kiitos!

suomenpankki.fi